

Standard oraz ceny rynkowe najczęściej finansowanych wydatków w projektach w ramach Poddziałania 9.3.2

Dokument ten określa katalog najczęściej finansowanych kosztów w ramach Poddziałania 9.3.2 oraz zawiera zalecenia odnośnie do zasad konstruowania budżetu szczegółowego projektu.

Katalog kosztów nie ma charakteru zamkniętego. Dopuszczalne jest ujmowanie w projekcie innych kosztów, które są niezbędne do jego realizacji. Stawki wyszczególnione w zestawieniu są stawkami maksymalnymi, jednak nie oznacza to automatycznego akceptowania przez oceniających stawek założonych na maksymalnym poziomie (brane pod uwagę będą takie czynniki jak: specyfika projektu, stopień złożoności projektu, wielkość grupy docelowej, miejsce realizacji itp.).

Kwoty ujęte w zestawieniu uwzględniają wartość brutto wydatku (z wyjątkiem wynagrodzeń, które są szacowane z uwzględnieniem kosztów pracodawcy). Niemniej, wydatki na wynagrodzenie personelu są kwalifikowalne pod warunkiem, że ich wysokość odpowiada stawkom faktycznie stosowanym u wnioskodawcy/beneficjenta poza projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji.

Lp.	Rodzaj kosztu	Maksymalny koszt	Oczekiwany standard/Uzasadnienie
1	Opiekun osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	3.800,00 zł etat	Usługa opiekuńcza jest świadczona przez: a) osobę, która posiada kwalifikacje do wykonywania jednego z zawodów: opiekun środowiskowy, AON, pielęgniarz, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, opiekun kwalifikowany w domu pomocy społecznej, a także ukończyła szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej; b) osobę, która posiada doświadczenie w realizacji usług opiekuńczych, w tym zawodowe, wolontariackie lub osobiste wynikające z pełnienia roli opiekuna faktycznego i odbyła minimum 80-godzinne szkolenie z zakresu realizowanej usługi.
2	Asystent osoby niepełnosprawnej	4.100,00 zł etat	Warunkiem zatrudnienia AON jest ukończone kształcenie w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra

			Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.);
3	Terapeuta zajęciowy	4.600,00 zł etat	
4	Pielęgniarka	5.000,00 zł etat	
5	Psycholog	5.400,00 zł etat	
6	Fizjoterapeuta	4.900,00 zł etat	
7	Kierownik DDP	6.000,00 zł etat	
8	Rehabilitant	65,00 zł godzina	
9	Dietetyk	97,00 zł godzina	
10	Wyżywienie w placówce pobytu dziennego lub całodobowego	44,00 zł osobodzeń (2 posiłki: śniadanie i obiad)	Przy kalkulacji stawki żywieniowej dla uczestników wsparcia oferowanego w placówkach należy wziąć pod uwagę stawki obowiązujące w innych placówkach pobytowych oraz liczbę posiłków.
11	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Zgodnie z uchwałą rady gminy	Założone świadczenie usług powinno być zgodne z uchwałą Rady gminy w zakresie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi) oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania – dotyczy podmiotów realizujących usługi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
12	Transport-wynajem auta/busa do przewożenia uczestników	3,5 zł/km	

Zalecenia odnośnie do zasad konstruowania budżetu szczegółowego projektu.

IZ RPO WK-P zaleca, aby wydatki w budżecie szczegółowym ujmować w tożsamych kategoriach zbiorczych, tzn. jako osobnych pozycji budżetowych nie ujmować wydatków, które można uwzględnić w budżecie w ramach wydatku o charakterze zbiorczym. Dotyczy to w szczególności kosztów związanych z zakupem mebli, sprzętu, materiałów na potrzeby realizacji zajęć itp. (niestanowiących środków trwałych o wartości powyżej 10 000 zł netto i cross-financingu), np.

Lp.	Nazwa pozycji budżetowej	j.m.	Liczba	Cena jedn.	Łącznie
1	Meble	zestaw	1	3 700,00	3 700,00
2	Sprzęt do wyposażenia sali pobytu dziennego	zestaw	1	3 000,00	3 000,00
3	Sprzęt do wyposażenia kuchni	zestaw	1	5 700,00	5 700,00
4	Zakup materiałów do prowadzenia zajęć plastycznych	zestaw	1	3 000,00	3 000,00
5	Wyposażenie pracowni aktywizacji ruchowej	zestaw	1	38 500,00	38 500,00

W uzasadnieniu kosztów specyficznych należy podać, co wchodzi w skład zestawu. Co do zasady w przypadku zestawów o niewielkiej wartości wystarczające jest wskazanie elementów wchodzących w skład zestawu. W przypadku zestawów o większej wartości i zestawów, w których ocena racjonalności jedynie na podstawie określenia elementów składowych może być utrudniona, w uzasadnieniu należy wskazać również ceny jednostkowe, np. w gdy w skład zestawu wchodzi elementy, których ceny jednostkowe nie są publicznie dostępne lub gdy istnieją wątpliwości co do sposobu kalkulacji wydatku. Przykład:

Numer pozycji budżetowej	1 - Meble
Uzasadnienie	W skład zestawu wchodzi 3 stoły (3 szt. x 300 zł = 900 zł) i 12 krzeseł (12 szt. x 150 zł = 1800 zł) oraz szafka pod telewizor (500 zł) i biblioteczka (500 zł).
Numer pozycji budżetowej	2 - Sprzęt do wyposażenia sali pobytu dziennego
Uzasadnienie	W skład zestawu wchodzi: telewizor (2 500 zł), odtwarzacz DVD (300 zł), głośniki (200 zł).
Numer pozycji budżetowej	3 - Sprzęt do wyposażenia kuchni
Uzasadnienie	W skład zestawu wchodzi: lodówka (2 000 zł), zmywarka (1 500 zł), kuchenka elektryczna (1 500 zł), czajnik elektryczny (200 zł), robot kuchenny (500 zł).
Numer pozycji budżetowej	4 - Zakup materiałów do prowadzenia zajęć plastycznych
Uzasadnienie	W skład zestawu będą wchodzić różne zużywalne materiały papiernicze i plastyczne oraz drobne narzędzia, np. bloki papiernicze, nożyczki, wycinanki, plastelina, kleje, bloki techniczne, farby, kredki, długopisy, ołówki. Szacunkowy koszt materiałów przypadający na osobę to 100 zł podczas 30 godzin zajęć plastycznych. Koszt na osobę oszacowany na podstawie dotychczasowego doświadczenia wnioskodawcy w realizacji podobnych zajęć.
Numer pozycji budżetowej	5 - Wyposażenie pracowni aktywizacji ruchowej
Uzasadnienie	W skład zestawu wchodzi: materace do ćwiczeń 10 szt. x 300 zł = 3 000 zł, drobny sprzęt do ćwiczeń (np. piłki, ciężarki) 1 komplet = 2 000 zł, bieżnia 2 szt. x 2 500 zł = 5 000 zł,

	orbitrek 2 szt. x 2 500 zł = 5 000 zł, kijki do nordic walking 30 par x 100 zł = 3 000 zł, karimaty 30 szt. x 50 zł = 1 500 zł, stół do tenisa stołowego 1 szt. = 1 500 zł, ławeczka do ćwiczeń 2 szt. x 2 500 zł = 5 000 zł rowerki treningowe 5 szt. x 2 500 zł = 12 500 zł
--	--

Zalecenia dotyczące zakresu niezbędnych informacji uzasadniających dany koszt

Koszt organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich	<p>W przypadku tego rodzaju kosztu w uzasadnieniu pod budżetem należy wskazać informacje nt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaju planowanych imprez, ich cel (kulturalne, rekreacyjne, towarzyskie); - przewidywaną liczbę uczestników; - przewidywany czas trwania imprezy; - podstawę oszacowania kosztu (np. doświadczenie w realizacji tego typu wsparcia, przykładowy katalog kosztów).
Dostosowanie lub adaptacja budynków lub pomieszczeń na potrzeby funkcjonowania DDP, Klubów Seniora i mieszkań wspomaganych.	<p>Koszty należą do kategorii limitowanej cross-financing.</p> <p>W polu „Uzasadnienie dla cross-financingu” należy w sposób precyzyjny wskazać zakres planowanych prac wraz z kalkulacją wydatków stanowiącą podstawę do oszacowania kosztu.</p> <p>Ponadto w uzasadnieniu należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uzasadnić konieczność sfinansowania prac remontowo-wykończeniowych budynków i pomieszczeń dla realizacji konkretnych zadań merytorycznych w ramach projektu; 2. wskazać, dlaczego bez poniesienia przedmiotowych wydatków realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami; 3. wskazać trwałość projektu, która zgodnie z Wytocznymi obowiązuje w odniesieniu do współfinansowanej w projekcie infrastruktury. <p>W projektach kwalifikowane są wyłącznie takie wydatki, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu, jest niezbędne i stanowi logiczne uzupełnienie działań merytorycznych wynikających bezpośrednio z celu projektu.</p> <p>Niezbędność kosztów będzie weryfikowana również w kontekście załącznika do Regulaminu konkursu w postaci minimalnych</p>

wymogów świadczenia usług społecznych.

Zgodnie z Wytycznymi cross-financing w ramach projektów może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W związku z powyższym za kwalifikowalne uznane zostaną wyłącznie wydatki niezbędne do dostosowania budynku/pomieszczeń do pełnienia określonej funkcji (adaptacja sal, łazienek, kuchni do pełnienia funkcji DDP/Klubu seniora/Placówki wsparcia dziennego) oraz dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do kosztów związanych z cross-financingiem w zakresie dostosowania lub adaptacji pomieszczeń, oprócz kosztów związanych z pracami remontowo-wykończeniowymi, należy zaliczyć takie koszty w budżecie, jak: zlewy, umywalki, miski ustępowe, krany, kabiny prysznicowe, rolety zewnętrzne, meble pod wymiar i zabudowę itp., które są na stałe przytwierdzone do ścian/budynku. Wydatki związane z zakupem materiałów remontowo-budowlanych (np. farb malarskich), służące do adaptacji lub modernizacji pomieszczeń, bez względu na wartość jednostkową będą stanowiły cross-financing. Koszt zakupu środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie budynków i pomieszczeń również należy rozliczać w ramach cross-financingu. Należy zatem przyjąć, iż część z ww. wydatków, np. zakup urządzeń sanitarnych, grzewczych, materiałów budowlanych będzie stanowić koszt poniesiony w ramach cross-financingu, natomiast zakup mebli i urządzeń o koszcie jednostkowym wyższym niż 10 000 zł netto rozliczany będzie w ramach środków trwałych, poza cross-financingiem.

Przykład:

Uzasadnienie dla cross-financingu	
Numer pozycji budżetowej	6 – Adaptacja pomieszczeń.
Uzasadnienie	<p>Przeprowadzenie prac adaptacyjno-remontowych na potrzeby utworzenia kuchni i łazienki jest niezbędne dla funkcjonowania DDP.</p> <p>Kalkulacja kosztów wykazanych w pozycji obejmuje zakup i montaż:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drzwi przeciwpożarowe – 2 szt. x 1 250 zł/szt. = 2 500 zł - 4 miski ustępowe x 500 zł/szt. = 2 000 zł; - brodzik z prysznicem = 600 zł; - 1 bateria prysznicowa = 450 zł, - 3 umywalki x 245 zł/szt. = 735 zł; - 3 baterie do umywalek x 100 zł/szt. = 300 zł; - glazura, terakota (kuchnia, łazienka) – 80 m² x 35 zł/m² – 2 800 zł - położenie glazury i terakoty – 80 m² x 50 zł/m² – 4 000 zł - zakup farb i innych materiałów wykończeniowych – 2 000 zł, <p>Meble kuchenne pod zabudowę (kuchnia 20m²) – 8 000 zł.</p> <p>Wnioskodawca powyższe koszty oszacował na podstawie analizy rynku dostępnej w biurze projektu.</p> <p>Wnioskodawca deklaruje zagwarantowanie trwałości projektu rozumianej jako</p>

	utrzymanie charakteru i zakresu infrastruktury przez okres 5 lat od daty płatności końcowej.
--	--

Uzasadnienie dla środków trwałych, w tym przyjętych sposobów ich pozyskania	
Numer pozycji budżetowej	7 – Zakup sprzętu na potrzeby wyposażenia DDP
Uzasadnienie	<p>Schodołaz – 15 000 zł</p> <p>Przykład uzasadnienia: Biorąc pod uwagę okres realizacji projektu, zakup ww. środków trwałych niezbędnych do realizacji usług opiekuńczych w DDP, jest najbardziej efektywnym rozwiązaniem. Najem/leasing urządzenia generowałby w skali projektu następujący koszt: (...). Wartość pozycji budżetowej oszacowano na podstawie analizy rynku. Schodołaz będzie charakteryzował się następującymi parametrami (...). Jest to sprzęt niezbędny do zapewnienia pełnej dostępności piętra budynku dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Na drugiej kondygnacji DDP będą odbywały się zajęcia terapeutyczne oraz spotkania indywidualne, na pierwszej znajdować się będzie jadalnia.</p>

IZ RPO WK-P informuje, iż w ramach kosztów związanych z adaptacją/dostosowywaniem budynków/pomieszczeń za niekwalifikowalne będą uznawane koszty wykraczające poza zakres niezbędny do przystosowania pomieszczeń/budynków do pełnienia określonych funkcji oraz dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Nazwy kosztów w budżecie projektu

Wnioskodawca nie powinien wskazywać w szczegółowym budżecie projektu informacji typu forma zaangażowania, liczba godzin zajęć, liczba grup zajęciowych, liczba osób na zajęciach, częstotliwość zajęć, cena jednostkowa itp. Informacje te należy wykazywać w uzasadnieniach dla poszczególnych wydatków pod szczegółowym budżetem projektu. Zgodnie z zaleceniami IK UP do centralnego systemu teleinformatycznego SL2014 nazwy pozycji powinny być odpowiednio ogólne tak, aby drobne zmiany, które pojawiają się w trakcie realizacji projektu nie wiązały się ze zmianą nazw kosztów.

Wydatki inwestycyjne

1. W przypadku jednostek spoza sektora finansów publicznych za wydatki inwestycyjne uznaje się wydatki planowane do poniesienia w ramach kategorii cross-financing, których wartość jednostkowa przekracza kwotę 10.000 zł oraz wydatki na zakup środków trwałych¹, których

¹ Środki trwałe - zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budynki i budowle, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy.

wartość jednostkowa przekracza kwotę 10.000 zł. Wysokość środków przeznaczonych na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych będzie określana na podstawie deklaracji składanych przez beneficjentów na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.

Środki na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez beneficjentów będących jednostkami spoza sektora finansów publicznych będą przekazywane przez IZ RPO WK-P w paragrafie 620 klasyfikacji budżetowej.

Ponadto w związku z koniecznością usystematyzowania podejścia w kwestii przekazywania oraz rozliczania przez IZ RPO WK-P środków dofinansowania przyjmuje się, iż w sytuacji wnoszenia do projektu wymaganego wkładu własnego przez beneficjentów będących jednostkami spoza sektora finansów publicznych wydatki inwestycyjne w całości ponoszone będą przez beneficjentów ze środków dofinansowania², wkład własny natomiast w całości przeznaczony będzie na sfinansowanie ponoszonych przez beneficjentów wydatków bieżących.

2. W przypadku jednostek sektora finansów publicznych – za wydatki inwestycyjne uznaje się wydatki planowane do poniesienia w ramach kategorii cross-financing, których wartość jednostkowa przekracza kwotę 10.000 zł oraz wydatki na zakup środków trwałych¹, których wartość jednostkowa przekracza kwotę 10.000 zł – o ile polityka rachunkowości danej jednostki bądź inne przepisy nie stanowią inaczej. Wysokość środków przeznaczonych na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych będzie określana na podstawie deklaracji składanych przez beneficjentów na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.

Środki na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego będą przekazywane przez IZ RPO WK-P w paragrafie 625 klasyfikacji budżetowej, natomiast środki na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych i nie będących jednostkami samorządu terytorialnego będą przekazywane przez IZ RPO WK-P w paragrafie 620 klasyfikacji budżetowej.

Ponadto w związku z koniecznością usystematyzowania podejścia w kwestii przekazywania oraz rozliczania przez IZ RPO WK-P środków dofinansowania przyjmuje się, iż w sytuacji wnoszenia do projektu wymaganego wkładu własnego przez beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych, wydatki inwestycyjne, jak również wydatki bieżące, ponoszone będą przez beneficjentów w podziale na źródła finansowania, zgodnym z metodologią zadeklarowaną przez beneficjentów.

Zakaz podwójnego finansowania

W ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- całkowite lub częściowe, więcej niż jednokrotne poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach dofinansowania lub wkładu własnego tego

² Z wyłączeniem sytuacji, w których beneficjenci będący jednostkami spoza sektora finansów publicznych będą wносить do projektu wkład własny w postaci środków trwałych.

samego lub różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,

- otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu,
- poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, a następnie rozliczenie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach tego samego projektu lub innych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,

UWAGA!

Oznacza to także, że niedozwolona jest sytuacja, w której najpierw środek trwały został nabyty z udziałem środków unijnych, a następnie odpisy amortyzacyjne od pełnej wartości danego środka trwałego zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, bez pomniejszenia wartości środka trwałego o otrzymane dofinansowanie.

- zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,
- sytuacja, w której środki na prefinansowanie wkładu unijnego zostały pozyskane w formie kredytu lub pożyczki, które następnie zostały umorzone,
- objęcie kosztów kwalifikowalnych projektu jednocześnie wsparciem pożyczkowym i gwarancyjnym,
- zakup używanego środka trwałego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych (7 lub 10 lat liczone jest w miesiącach kalendarzowych od daty rozliczenia wydatku, np. 7 lat od 9 listopada 2014 r. to okres od 9 listopada 2014 r. do 9 listopada 2021 r.),
- rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.